

планъ е *Плутархъ* *). Ето ви и за юношеството, и за зрелий възраст, въ видъ на живи примѣри отъ всевъзможень родъ, този материалъ, отъ когото са развива истинно човѣческата дѣятелность. Нашитѣ точни историци, книжници като не владѣятъ съ тѣзи тънка деликатность къмъ всеко истинно-човѣческо вѣличие и съ това живо съчувствие къмъ всека човѣческа слабостъ, като са явява съ такъвѣ блѣсъкъ въ классическата картина галлерей на старинния този беотиецъ, губятъ всеко въспитателно значение. За това нека младежитѣ са стрѣматъ къмъ близкото запознаване не съ глупоститѣ, странноститѣ, исхабеноститѣ, излагаеми въ измисленнитѣ повѣсти; но съ дѣйствителната плътъ и кръвъ на човѣческото юначество, изображаемо въ най добритѣ страници на животописанията. Вѣликодушно повѣлевающия атинянинъ Периклъ на слугата си да вземе свѣтилника и да завѣде грубия докочителъ до дома му; нѣмекния монахъ *Лютеръ* който, като си обу крѣката съ благовѣстието на мира и като принася сабята на Духа, воюва смѣло ерѣщу цѣль таборъ (редъ) царѣ и кардинали, които го заплашваха; малоизвѣстния священникъ *Оберлинъ*, въ отдалечения гористъ приходъ (енория) на Елизасъ, който са отказваше отъ висшата длъжность въ столицата и, който прѣвръщаше малката си епархия въ нравственень и физически рай, — ето велики и неизмѣнни фактове, които трѣбаше да са вдълбаватъ, като шипове, въ юношеското сърдце. Никой не може да противорѣчи на този фактъ; най добритѣ измисленни разкази, ако не съдържатъ въ себѣ си дълбокъ нравственень смисълъ, сж подобни на пѣната, която играе въ боитѣ на зуната: въ тѣзи минута тя е прѣхубава, но при най малкото духование на вѣтара тя са прѣвръща въ нищо.

XV. Много по полезно е йоще, — отъ колкото огледалото на величието въ животописанията на великитѣ хора, — *живото влиание* на такивато хора, ако вий сте тѣй-счаст-

*) „Азъ четж съ голѣмо наслаждение прѣв. Плутарха“, казва Дж. Ст. Миль въ животописанието си.